

Дело C-830/19

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

15 ноември 2019 г.

Запитваща юрисдикция:

Tribunal de première instance de Namur (Първоинстанционен съд
Намюр, Белгия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

6 ноември 2019 г.

Жалбоподател:

C.J.

Ответник:

Région wallonne

[...][ориг. 2][...]

[...][производство]

I. ОБСТОЯТЕЛСТВА ПО СПОРА

1. [...]
2. [...]
3. [C.J.] придобива част (1/3) от земеделското стопанство на родителите си [...] с цел да продължи семейния бизнес.

Той извършва дейността си под формата на фактическо сдружение с баща си, F.J., който остава притежател на 1/3 от стопанството, докато последната 1/3 е собственост на съпругата му, майка на C.J.[ориг. 3]

4. [...].
5. На 27 януари 2016 г. С.Ј. подава заявление за стартова помощ (първоначално установяване)¹ до Région wallonne (Валонски регион, Белгия) от името на фактическо сдружение J.F. & С. (наричано по-нататък „фактическото сдружение“).[...]
6. На 28 октомври 2016 г. Région wallonne (Валонски регион) уведомява фактическото сдружение за своя отказ със следните мотиви:

„Отрицателно становище на основание неизпълнение на условията по член 25, първа алинея, точка 6 от Постановлението на валонското правителство относно помощите за развитие и инвестиции в селскостопанския сектор, както и на тези по член 7, параграф 2 от [неговата] наредба [за изпълнение]. Придобитото стопанство е със стандартен брутен производствен обем (СБПО), чийто горен праг надвишава допустимия праг от 1 000 000,00 EUR“.

7. На 2 ноември 2016 г. е подадена жалба пред Разплащателната агенция [...]. В нея се изтъква по-специално че за да се определи горният праг на СБПО, следвало да се вземе предвид обстоятелството, че стопанството има трима собственици.
8. На 17 февруари 2016 г. [...] Разплащателната агенция потвърждава първото решение: [...].
9. На 12 октомври 2017 г. С.Ј. завежда дело срещу Région wallonne (Валонски регион) пред този съд.

Той иска от съда:

„[...] Да осъди Région wallonne (Валонски регион) да изплати на г-н С.Ј. сумата от 70,000 EUR като главница по стартовата помощ, предвидена с Постановление на валонското правителство от 10 септември 2015 г. относно помощите за развитие и инвестиции в селскостопанския сектор, заедно [ориг. 4] с лихвите[...].

10. Région wallonne (Валонски регион) моли съда да обяви искането [...] за неоснователно [...].
11. [...]
12. [...]

¹ [...]

II РАЗИСКВАНИЯ

II.1. Приложимото към спора национално и европейско право

13. Спорът възниква в контекста на заявление за стартова помощ, подадено от С.Ј. на основание:

- Постановление на валонското правителство относно помощите за развитие и инвестиции в селскостопанския сектор от 10 септември 2015 г.,
- Министерска наредба [за изпълнение] от 10 септември 2015 г. [...]

II.1.1.

14. С тези нормативни текстове се привежда в изпълнение [...] Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета.

15. [...]ориг. 5]

16. Член 19 („Развитие на стопанството и стопанската дейност“) от „ГЛАВА I Мерки“, „ДЯЛ III ПОДПОМАГАНЕ НА РАЗВИТИЕТО НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ“ от регламента, предвижда:

„1. Подпомагането по тази мярка обхваща:

- a) *помощ при стартиране за:*
 - i) *млади земеделски стопани;*
 - ii) *неселскостопански дейности в селските райони;*
 - iii) *развитието на малки стопанства;*
- б) *инвестиции в установяването и развитието на неселскостопански дейности;*
- в) *годишно или еднократно подпомагане на земеделски стопани, отговарящи на условията по схемата за дребни земеделски стопани, установена в дял V от Регламент (ЕС) № 1307/2013 („схема за дребни земеделски стопани“), които трайно прехвърлят стопанството си на друг земеделски стопанин;*

2. *Подпомагането по параграф 1, буква а), подточка i) се предоставя на млади земеделски стопани.*

Подпомагането по параграф 1, буква а), подточка ii) се предоставя на земеделски стопани или членове на земеделското домакинство, които го разнообразяват с неселскостопански дейности, както и на микро- и малки предприятия и на физически лица в селските райони.

Подпомагането по параграф 1, буква а), подточка iii) се предоставя на малки стопанства, определени от държавите членки.

Подпомагането по параграф 1, буква б) се предоставя на микро- и малки предприятия и на физически лица в селските райони, както и на земеделски стопани или членове на земеделско домакинство.

Подпомагането по параграф 1, буква в) се предоставя на земеделски стопани, които към момента на внасянето на заявленията им за подпомагане отговарят от поне една година на условията за участие в схемата за дребни земеделски стопани и които са се задължили да прехвърлят трайно цялото си стопанство и съответните права за получаване на плащане на друг земеделски стопанин. Подпомагането се изплаща от датата на прехвърлянето до 31 декември 2020 г. или се изчислява за този период и се изплаща като еднократна сума.

3. *За член на земеделско домакинство може да се разглежда всяко физическо или юридическо лице или група физически или юридически лица, независимо какъв правен статус има групата и нейните членове по силата на националното право, с изключение на селскостопанските работници. Когато юридическо лице или група от юридически лица се счита за член на земеделското домакинство, този член трябва да упражнява селскостопанска дейност в земеделското стопанство към момента на подаване на заявлението за подпомагане.*

4. *Подпомагането по параграф 1, буква а) се предоставя само при представянето на бизнес план. Изпълнението на този бизнес план трябва да започне в срок от девет месеца от датата на решението за отпускане на помощта. [ориг. б]*

За младите земеделски стопани, които получават подпомагане по силата на параграф 1, буква а) подточка i), в бизнес плана се предвижда, че младият земеделски стопанин отговаря на изискванията на член 9 от Регламент (ЕС) № 1307/2013 относно действащите земеделски стопани в рамките на 18 месеца от датата на установяване.

Държавите членки определят горни и долни прагове за разрешаване на достъп до подпомагане на земеделските стопанства съгласно параграф 1, буква а), подточки i) и iii). Долният праг за подпомагане по параграф 1, буква а), подточка i) е по-висок от горния праг за подпомагане по

параграф 1, буква а), подточка iii). Подпомагането се ограничава до стопанства, отговарящи на определението за микро- и малки предприятия.

5. Подпомагането по параграф 1, буква а) се изплаща на най-малко две вноски за максимален срок от пет години. Плащанията могат да бъдат намаляващи. Плащането на последната вноска по параграф 1, буква а), подточки i) и ii) се извършва само при коректно изпълнение на бизнес плана.

6. Максималната сума на подпомагането по параграф 1, буква а) е установена в приложение [III]. Държавите членки определят сумата на подпомагането по параграф 1, буква а), подточки i) и ii), като отчитат и социално-икономическата ситуация в програмния район.

7. Подпомагането по параграф 1, буква в) се равнява на 120 % от годишното плащане, което бенефициерът, който отговаря на условията, получава по схемата за дребни земеделски стопани.

8. За да се осигури ефикасно и ефективно използване на ресурсите на ЕЗФРСР, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 за определяне на минималното съдържание на бизнес плановете и критериите, които ще се използват от държавите членки за определяне на праговете, посочени в параграф 4 от настоящия член.

17. [...].

18. На това основание е приет Делегиран регламент (ЕС) № 807/2014 на Комисията от 11 март 2014 година за допълнение на някои разпоредби на Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за въвеждане на преходни разпоредби.

19. Съображение 5 от този делегиран регламент има следния текст:

„Бизнеспланът, посочен в член 19, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1305/2013, следва да съдържа достатъчно елементи, така че да дава възможност за оценка на изпълнението на целите на избраната дейност.

С цел да се осигури равнопоставено третиране на бенефициерите в целия ЕС и да се улесни наблюдението, като критерий за определяне на праговете, посочени в член 19, параграф 4 от същия регламент, следва да се използва производственият потенциал на земеделското стопанство“.
[ориг. 7]

20. Член 2, параграф 1 от делегирания регламент, озаглавен „Млад земеделски стопанин“, гласи:

„Държавите членки определят и прилагат специфични условия за достъп до подпомагане, когато млад земеделски стопанин съгласно определението по член 2, параграф 1, буква н) от Регламент (ЕС) № 1305/2013 не се установява като единствен ръководител на стопанството, независимо от неговата правна форма. Тези условия са еквивалентни на условията, приложими за млад земеделски стопанин, който се установява като единствен ръководител на стопанството. Във всички случаи контролът върху стопанството се упражнява от млади земеделски стопани“.

21. Член 5 „Развитие на земеделските стопанства и предприятията“ предвижда:

„1. Бизнеспланът, посочен в член 19, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1305/2013, съдържа минимум следната информация:

- а) при стартова помощ за млади земеделски стопани:
 - i) първоначално състояние на земеделското стопанство;*
 - ii) етапи и цели за развитие на дейностите на земеделското стопанство;*
 - iii) сведения за мерките (включително мерките, свързани с екологичната устойчивост и ресурсната ефективност), необходими за развитие на дейностите на земеделското стопанство, например инвестиции, обучение, консултации;**
- б) при стартова помощ за неселскостопански дейности в селските райони:(...)*
- в) при стартова помощ за развитието на малки земеделски стопанства:
 - i) първоначално състояние на земеделското стопанство; и*
 - ii) сведения за дейностите (включително дейностите, свързани с екологичната устойчивост и ресурсната ефективност), които биха спомогнали за постигане на икономическа жизнеспособност, например инвестиции, обучение, сътрудничество.**

2. Държавите членки определят праговете, посочени в член 19, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 1305/2013, по отношение на производствения потенциал на земеделското стопанство, измерен като стандартен производствен обем съгласно определението по член 5 от Регламент (ЕО) № 1242/2008 на Комисията (14) или като еквивалентна величина“.

II.1.2.

22. В Постановлението на валонското правителство от 10 септември 2015 г. относно помощите за развитие и инвестиции в селскостопанския сектор се определят критериите за допустимост

- при стартиране на бизнес чрез придобиване и чрез създаване на стопанство;
- на заявителя;
- на придобитото или създаденото стопанство.[ориг. 8]

23. Относно критериите, на които трябва да отговаря стопанството, член 25 от Постановлението на валонското правителство предвижда, че:

„Придобитото или създаденото стопанство отговаря на следните условия:

[...]

б) стандартният му брутен производствен обем по смисъла на член 5 от Регламент № 1242/2008 на Комисията от 8 декември 2008 година за установяване на типология на Общността за земеделските стопанства отговаря на определен от министъра долен и горен праг.(...)

[...].“

24. Член 7 от Министерска наредба [за изпълнение] от 10 септември 2015 г. гласи, че:

„[...]

Горният праг по член 25, първа алинея, точка б от Постановлението на валонското правителство от 10 септември 2015 г. е 1 милион евро, когато един млад земеделски стопанин създава стопанство, и 1,5 милиона евро, когато двама или повече млади земеделски стопани създават едновременно стопанство“.

II.2. Прилагане в настоящия случай

25. Що се отнася до заявлението на С.Ј., в отказа на Région wallonne (Валонски регион) се поставя под въпрос само критерият за придобитото стопанство.[ориг. 9]

26. Става въпрос по-точно, за неспазването на 6-ото условие, конкретизирано в член 7, параграф 2, втора алинея от Министерската наредба за изпълнение, с

други думи, че е надвишен горният праг от 1 милион евро за стандартния брутен производствен обем (СБПО)² на стопанството.

27. За да разгледа заявлението на С.Ј. и да определи дали СБПО достига горния праг, Région wallonne (Валонски регион) взема предвид стопанството в неговата цялост.
28. Тъй като е придобил само част от стопанството, С.Ј. счита, че методът, който използва за стойност на горния праг производствения потенциал на цялото стопанство, е дискриминационен и непропорционален, доколкото не е съобразен с преследваните от правната уредба цели.
29. Той твърди:
 - че Министерската наредба от 10 септември 2015 г. нарушава член 2 от Регламент № 807/2014, доколкото при определянето на горния праг тя не прави никакво разграничение между положението на млад земеделски стопанин, който също като него не е установен като единствен ръководител на стопанството, и положението на млад земеделски стопанин, придобиващ стопанство, за да стане негов единствен ръководител.[...].

По твърдяното нарушение на член 2 от Регламент № 807/2014

30. Производственият потенциал на земеделското стопанство се използва като критерий за определяне на праговете по член 19, параграф 4 от Регламент № 1305/2013 [...], като това се прави с цел да се осигури равнопоставено третиране на бенефициерите в целия ЕС и да се улесни тяхното наблюдение³.
31. Пак с тази цел съгласно член 2, първа алинея от Регламент № 807/2014, озаглавен „Млад земеделски стопанин“:**[ориг. 10]**

„Държавите членки определят и прилагат специфични условия за достъп до подпомагане, когато млад земеделски стопанин съгласно определението по член 2, параграф 1, буква н) от Регламент (ЕС) № 1305/2013 не се установява като единствен ръководител на стопанството, независимо от неговата правна форма. Тези условия са еквивалентни на условията, приложими за млад земеделски стопанин, който се установява като единствен ръководител на стопанството. Във всички случаи контролът върху стопанството се упражнява от млади земеделски стопани“.

² Целта на СБПО е да се определи икономическият размер на стопанствата. Той описва техния производствен потенциал.[...]

³ Съображение 5 от Регламент № 807/2014 на Комисията.

32. С.Ј. счита, че тази разпоредба задължава държавите членки да определят специфични условия за достъп в полза на млад земеделски стопанин, който не е установен като единствен ръководител на стопанството, за да се вземе предвид разликата между неговото положение и това на млад земеделски стопанин, който придобива стопанство, за да стане негов единствен ръководител. Член 7 от министерската наредба обаче не спазвал тази разпоредба. Това можело да е станало само ако се вземе предвид СБПО, който да е пропорционален на дела на собствеността му в стопанството.
33. [...]
34. Région wallonne (Валонски регион) счита, че член 2 няма отношение към евентуална дискриминация между млад земеделски стопанин, който придобива стопанство еднолично, и такъв, който се присъединява към съществуващо стопанство, а цели единствено да не допусне дискриминация от страна на държавите членки въз основа на приетата правна форма. Той подчертава, че *„съгласно европейската правна уредба стартовите помощи са част от подкрепата за придобиване и за експлоатация на стопанства от младежи“*.
35. Както предвижда валонската правна уредба, подпомагането обаче може да се предостави при стартиране на бизнес чрез придобиване на стопанство, тоест *„закупуване на съществуващо земеделско стопанство или на част от него от млад земеделски стопанин“*⁴, на млад земеделски стопанин, който може да не е единствен ръководител на стопанството, а само да упражнява ефективен контрол върху него.
36. В този случай младият земеделски стопанин упражнява [...] контрола върху стопанството заедно с лица, които не могат да се ползват от спорната помощ.
37. При това положение остава съмнение относно:
- тълкуването на член 2 от Регламент № 807/2014 по отношение на специфичните условия, които трябва да се определят за достъпа до подпомагане на млад земеделски стопанин, който не е установен като единствен ръководител на стопанството, и на понятието **[ориг. 11]** *„условия, еквивалентни на условията, приложими за млад земеделски стопанин, който се установява като единствен ръководител на стопанството“*;
 - въпросът дали тази разпоредба допуска в член 7 от Министерска наредба от 10 септември 2015 г. да не се предвижда възможност за отчитане само на дела на младия земеделски стопанин в стопанството или в РЕ [работни

⁴ Член 17 от Постановлението на валонското правителство.

единици], когато се определя СБПО, използван за установяване на горния праг.

II.3. По преюдициалния въпрос

38. [...]

39. [...][ориг. 12]

40. [...]

41. [...]

42. Отказът на Région wallonne (Валонски регион) е мотивиран с надвишаване на горния праг. Ето защо изглежда уместно той да бъде взет предвид във въпроса. Важен елемент е и понятието за неединствен ръководител на стопанство.

43. При това положение следва да се отправи въпрос, който да е формулиран по посочения в диспозитива начин.

ПО ИЗЛОЖЕНИТЕ СЪОБРАЖЕНИЯ,

[...]

СЪДЪТ, [...][ориг. 13]

44. Преди да се произнесе по същество, отправя до Съда следния преюдициален въпрос:

Допускат ли членове 2, 5 и 19 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета във връзка с член 2 от Делегиран регламент (ЕС) № 807/2014 на Комисията от 11 март 2014 година за допълнение на някои разпоредби на Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за въвеждане на преходни разпоредби, при прилагането на тези разпоредби държавите членки да вземат предвид цялото стопанство, а не само дела на младия земеделски стопанин в него и/или в работните единици (РЕ) за определяне на горните и долните прагове, когато земеделското стопанство е организирано като фактическо сдружение, от което младият земеделски стопанин придобива неделима част и което ръководи, но не като единствен ръководител?

[...]